

Kiss Judit Ágnes

BÚBÁJOSKÖNYV

Kiss Judit Ágnes

BÜBÁJOSKÖNYV

ATHENAEUM

Copyright © Kiss Judit Ágnes, 2019

Minden jog fenntartva.

A kötetben található receptek és javallatok a szerző gyűjtései és átdolgozásai; a szerző és a kiadó nem vállal felelősséget az azok használatából eredő következményekért.

Kiadta az Athenaeum Kiadó,
az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.
1086 Budapest, Dankó u. 4-8.
Telefon: 1-235-5030
www.athenaeum.hu
www.facebook.com/athenaeumkiado

ISBN 978 963 293 900 1

Felelős kiadó: Szabó Tibor Benjámin
Felelős szerkesztő: Besze Barbara
Szerkesztette: Kiss László
Műszaki vezető: Drótos Szilvia
Borító: Földi Andrea
Nyomdai előkészítés: Tóth Viktor

Készült a Szekszárdi Nyomda Kft.-ben, 2019-ben
Felelős vezető: Vadász Katalin igazgató

BOSZORKÁNYSÁGBAN GYÖKEREZNEK ANYJUK MÉHÉTŐL FOGVA

Ha boszorkány vagy, a legfontosabb feladatod elvegyülni. Olyannak látszódni, mint a többiek.

Nem egy ősanyám végezte tűzben vagy vízben. Veszett oda kínvallatások során. Mondván, „csókolják az ördögnek a seggit!”. Hát egy boszorkány nem csókolja senkinek a „seggit”. Hódolatból senkinek. Sem kezét, sem lábát, sem ülepét. Az ördögnek végképpen. Ha egy boszorkány csókol valakit, szerelemből teszi, és akkor azt csókolja mindenütt. Mert igazán csak egy boszorkány tud szeretni. Akinek tudása van hozzá. Akinek szabadsága van hozzá. Anélkül vágyakozás van. Pillanatnyi megkívánás. Birtoklás. Megszokás. Anélkül nincs szerelem. Szerelemre csak egy boszorkány képes.

Évezredekken át voltak a nők kiszolgáltatottak. Nem urai saját sorsuknak, még a saját testüknek sem. Aki pedig rabságban él, nem is szerethet. Mert a szeretethez szabadság kell. A választás lehetősége.

Az igenhez a nem. A szabadsághoz pedig tudatosság kell. Érteni az igent, és ismerni a nemet.

Évezredekén át a boszorkányok őrizték mindazt, amilyen egy nő valójában. Amilyennek lennie kéne. Amilyen volt valaha, amikor a nagy istennők lányai voltunk. A boszorkányok őrizték a tudást, ami megmaradt abból az időből, amikor még senki nem hitte, hogy a nőt a férfi oldalcsontjából teremtették. Amikor még a péniszt nem gondolták magasabb rendűnek a vulvánál. Amikor még nem hitte senki, hogy a nő helye a konyhában van. Évezredek során a nők elfelejtették istennő ősüket, a Nagy Ósanyát, és vele együtt a szabadságot. Csak mi maradtunk, akik anyáról lányra adtuk tovább az emléket. Mi, akiket boszorkányoknak neveznek.

Valójában, bár én magam is használom, utálok azt a szót, hogy boszorkány, ahogy az anyanyelvemen neveznek bennünket. Basszerkány, úgy mondták régen, az ósanyáim idejében. Azt jelentette eredetileg: a megnyomó. Hát mi nem nyomunk meg senkit, ha volna is rá okunk. Minden lelket a saját gondja és gondolata, a saját büntudata nyomaszt. Amúgy is, olyan névvel illetni bennünket a tudásunkért, amely szó egy igen közönséges, trágár kifejezéssel rokon, mellyel egyesek a testi szerelmet nevezik meg – gyalázat. Legyen akár bába a nevünk, akár szépasszony, elfo-

gadam, de megvan az igazi szó rá: bűbajos. A bűvölés a rontó, ártó varázslatot jelenti, a bájolás a gyógyító erőt. Az igazi bűbajos mind a kettőhöz ért, ami nem jelenti azt, hogy mindkettőt gyakorolja. Biztosan voltak és vannak mások ártalmára varázsoló boszorkányok, de azoknak éppolyan átok a sorsuk, mint amit másokra hoznak.

Egy boszorkánynak egyetlen törvénynek kell engedelmessé válnia, ez pedig: ne árts. Akik rontó mágiát használnak, a bal kézre eső ösvényt választják. Mindig voltak sötét boszorkányok, és varázslataikkal sokat ártottak a hétköznapi embereknek is, de a legrosszabbat velünk, a maguk fajtájával tették. Befeketítették a tudást, rettegést és gyűlöletet gerjesztettek irántunk. Ennél jobban csak azok rettegtek és gyűlöltek bennünket, akiknek nem volt semmi okuk rá. Akik csak a hatalmukat akarták megőrizni és megerősíteni. És akiknek a hatalmát kikezdte volna a mi hitünk és a mi tudásunk.

Mondhatod, hogy megalkuvók voltunk és vagyunk. Hívhatsz kollaboránsnak, ha tetszik. Meghunyászkodónak. Mert megalkudtunk és meghunyászkodtunk, hogy túléljük és éltessek az örökséget, amit hordozunk. Megesküdünk bármire, ha kellett, megtagadtunk bármit, ha arra volt szükség, de akinek mi tartozunk elszámolással, soha nem ítélte el bennünket.

Mert jöhettek ugyan vallások és hitek egymás után, és ósanyáim, ha megtanulták is elfogadni a szent osztyát egy pap kezéből, vagy lengetni a vörös zászlót május elsején, igazából mindig az egyetlen, örökévaló asszonyt tisztelték. Az anyát, akitől minden származik: élet, halál és a kettő közt vezető ösvény, a szerelem. A Nagy Ósanyát, aki világra vajúdta és a méhéből előhozta a világot.

Ahányat megöltek közülünk, annyiszor vesztetett volna oda a tudás. Mert a tudás egyikünket se mentett meg se vízpróbától, se tűzpróbától, se testi kintól. Az egyéni élet véges, és mit sem számít. Még ha boszorkányé is. Hány meg hány dinasztia végét jelentette egy feltűnőbb hajsza, egy összenőni hagyott szemöldök! Az én dinasztiamat az elvegyülni tudás képessége mentette meg, hogy továbbadjuk, örökítsük a régi bölcsességet.

Most itt is, ott is újhítűek támadnak, akik istenként tisztelik a legősibb ósanyát. Akik Földanya leányainak nevezik magukat, és megtanulják a füvek és a szavak erejét. De hol van az ő tudásuk azokétól, akik anyjuk tejével szívták magukba, és egész életükben a vérükben keringetik? Testvéreimnek tartom őket, mert kevesen maradtunk, és meg kell becsülni mindenkit, aki őrzi a lángot. Minden apró méceszt, ami képes meggyulladni és növelni a fényt. De más a

magukra vett vallás, mint amit anyjuk hagyományozott rájuk. Sokan elfordulnak attól, amibe beleszülettek, mi viszont a családunk tudásaként adhatjuk tovább a hitünket nemzedékről nemzedékre. Ajándék és a Nagy Ósanya kegyelme, hogy megtehetjük, hogy még nem halt ki a családunk női ága, ahogy anynyi más családé.

Nekünk szerencsénk volt. Messziről jöttek ide ósanyáim, az inkvizíció elől, ahol kevesebb perrel üldözték őket. Volt, akinek menekülnie kellett, volt, akit elpusztítottak ugyan, de a tudást már továbbadta. Róluk keveset tudok, a tudásukról mindent. A történeteiket, a főzeteiket, a bölcsességüket. Nekik vetem a hátam, rájuk támaszkodom. Erősek, mint egy hatalmas fa gyökerei, aminek én csak egy friss hajtása vagyok. Ők éltetnek. Minden tapasztalatukkal engem támogatnak máig is.

Ha róluk keveset tudok, ósapáimról még kevesebbet. Egyet tart csak számon a családi emlékezet, ha a neve nem is maradt fenn. Azt mondják, Itáliából került Hunyadi Mátyás udvarába, bár ő maga boszorkány nem volt ugyan, de legalább alkimista. Mátyás maga hozatta az országba Firenzéből. A király halála utáni zűrzavarban a többi olaszhoz hasonlóan ő is fejvesztve menekült vissza a hazájába, és egyedül a sietségén múlt, hogy csak képletesen fejveszt-

ve. Magával vitte egyik ősanyámat, akinek az anyja főúri körökben is híres javasasszony és bába volt. Rajta keresztül tehát anyai és apai ágon egyaránt a titkos és tiltott tudományokat ismerő ősökkel büszkélkedhetek.

Hosszú éveket töltöttek ősanyáim a sokat emlegetett napsütötte toszkán tájon, míg utol nem érte őket az üldözés. Még hosszabb évekig tartó vándorlás következett. Ősanyáim üldözöttek lévén szívesen kötöttek össze a sorsukat más üldözöttekével. A válásháborúk ideje alatt egyre inkább észak és kelet felé sodródtak. Anabaptisták és antitrinitáriusok közül kerültek ki az ősapáim, akik talán nem értették, de elfogadták, vagy talán nem is látták tisztán a feleségük hitét.

Az 1600-as évek elején Erdélyben kötöttek ki, ahogy a korban minden más vallású és minden szabadgondolkodó. Volt köztük gazdag főúr felesége és szegény zsellérasasszony. Mindig a férjük rangjától és vagyonától függően. Nekik maguknak nem lehetett semmijük. Hiszen nők voltak. Csak a tudásuk volt. Amit el kellett rejteniük, hogy megőrizhessék.

Menj hozzá idegenhez – tanította az egyik ősanyám. Olyanhoz, aki nem érti a nyelvedet. Az nem fog kérdezni. Egy férfi amúgy sem arra való, hogy beszéljess vele. Főleg arra nem, hogy megoszd ve-

le a tudásodat. Egy darabig, amíg tanulsz, az anyád a társad, aztán majd, ha felnő, a lányod. Lehet, hogy a kettő között magányos vagy. De egy boszorkány igazából mindig magányos. Lehetnek társai, de az útja a sajátja. Magának kell kikísérleteznie a saját szereit és kitalálnia a legerősebb ráolvasásokat. Megtanulja az anyja, a nagymama és a dédanya útját, de aztán saját ösvényt kell vágnia. Ha több lány születik egy családban, és mindnyájan kitanulják a mesterséget, mindnek más lesz az útja egy kicsit. Aki szolgálai módon követi, másolja a felmenőit, nem lesz elég ereje. Így értem azt, hogy magányos. Mert különben egy boszorkány sosem magányos. Magában hordja az ősanját és a leszármazottait. Magában hordozza Mindnyájunk Anyját, ahogy Mindnyájunk Anyja hordoz bennünket a méhében.

A boszorkányokról mindenki tud, vagy tudni vél valamit. Azt állítják például, hogy gyűlésezni, paszitába járnak a Gellért-hegyre, a Tokaji-hegyre, vagy bármilyen közeli dombra. Ott tartják az orgiáikat, megülik a boszorkányszombatot (kedden, csütörtökön vagy pénteken akár), ahol mulatoznak, és az ördöggel közöszülnek. Áldozataik hátán nyargalnak éjszakánként, megnyomják őket, és seprűn repülnek. Rút, vén banyák és buja szépasszonyok is akadnak köztük.

Férfi boszorkánymestereket tisztelnek, és minden új tanoncnak végig kell lépkednie a hierarchia összes lépcsőfokán. Ha átbucskáznak a fejükön, állati alakot öltenek, gonosz varázslatokat úznak az emberek és az állatok megrontására. Vihart idéznek, ha akarnak, de rettegnek a szenteltvíztől.

Nincs, aki ne hallott volna rólunk ilyen pletykákat. Van, aki elhiszi az összeset, van, aki nevet mindegyiken. Téved ez is, az is. Elmondom neked az igazságot rólunk.

A mi időnk és terünk az éjszaka. A sötét, nedves és kiismerhetetlen. A mélység, ahol az érzések, vágyak és ösztönök születnek. A nagy anyaméh, ahol mindnyájan formálódunk. A csend, a várakozás, a türelem. A föld mélye, amely elrothasztja a mag héját, hogy kitörhessen belőle a csíra. A halál, ami az életet szüli.

Az emberek félnek a sötétségtől, mert elfelejtették, hogy az árnyékok csak a fényben jelennek meg, és minden árnyékot vet, amire fény esik. Behatoltak az éjszakába, a csendbe és sötétbe. Fényszennyezés és zajszennyezés betegít és pusztít. A nappal lerombolja az éjszakát, mi pedig azt szeretnénk, ha több áradna a mi éjszakánkból a nappalaitokba. Több csönd, és több türelem. Több várakozás, és több formálódás. Nem kellene célok és projektek. Nyitott szívú és csöndes elméjű várakozás kell. Az éjszaka

a befogadásé, a foganásé és megtermékenyülésé. Ez a világ nem tud befogadni, és egyre nehezebben termékenyül meg. És ebben a terméketlen világban a bűbájosok ereje is fogyatkozik. Az emberek félnek a csöndes várakozástól, mert nincs hitük abban az Anyában, aki megadja, amire szükségük van.

Bár igazuk volna, és volnánk annyian, hogy minden héten gyűlésezni jár hassunk! Igaz, hogy ha egy boszorkány egy másikkal találkozik, testvérek ők: egymás nővérei, hiszen a Nagy Ósanya gyermekei. Ha két boszorkány együtt van, megsokszorozódik az erejük. Ők nem beszélgetnek felesleges dolgokról, csak megosztják egymással a tudásukat. Tanítják egymást, és tanulnak egymástól. Két valódi boszorkány jobb testvér, mint akiket az apjuk neve köt össze. Nincs és nem lehet köztük harag, viszály vagy árulás, mert pontosan tudják, mennyit ártanak vele maguknak, és mekkora veszteséget okoznak a világnak. Tényleg összejárnak, ha nem is éjszakánként a legközelebb eső hegyen, de kávézóban, vagy egyikük lakásában. Ha nem is csapatnyian, de ketten-hárman. Ha messze élnek egymástól, akkor telefonon beszélgetnek. Nincs köztük alá-fölé rendeltségi viszony akkor sem, ha többen jönnek össze. Tartják és megszentelik a kört, ami védelmet von köréjük a látható és a láthatatlan világgal szemben. Mindnyá-

jan nívérék, és a Nagy Ósanya gyermekei, aki oktatja és irányítja őket. De nem vagyunk, talán soha nem is voltunk annyian, hogy rendszeres gyűléseink lehessenek, hiszen szétszórva élünk a földön. Szerveznek persze ilyen-olyan név alatt nemzetközi boszorkánytalálkozókat, de ezek főleg szertartásokról szólnak, nem gyakorlati tapasztalatcserek.

Az sem igaz, hogy az előjáróink férfiak, boszorkánymesterek volnának. A boszorkányok sosem léptek be a férfiak hierarchikus világába. Mindig távol maradtak tőle, és megtartották a maguk köreit. Megtartották a Kört, ami a nőket összeköti. Ahol nincs hierarchia, ha egy búbajos már felnőtt, és kiteljesedett a tudása.

Az ördöggel, akit a keresztény vallás emleget, semmi kapcsolatunk. Nem tiszteljük, és nem is hiszünk benne. Szeretkezni emberekkel szoktunk, ki férfival, ki nővel, az öröm vagy az új élet kedvéért. Ha az együttléteinkben evés-ivás, zene és tánc fordul elő, mind az életet ünnepli. Senkit nem nyomunk meg éjszakánként, a lelkiismeretük nyomja őket. Hiszen a szégyenletes vagy vágyébredt erotikus álmaikat is nekünk tulajdonítják. Pedig csak azért álmodnak rólunk, mert megkívánják a szabadságban rejlő szépségünket, amelyet más nőkben nem láthatnak. Minket

még öregasszony korunkban is vonzóvá tesz a beavattak tudása és szabadsága.

A repüléshez pedig nincs szükségünk sem állatokra, sem más emberekre, sem pedig eszközökre. A seprűt, tilót, mozsarat ugyanarra használjuk, mint bárki más. Aki repülni szeretne, megvan rá a valódi módszer, ahogy az állati alak felvételére is, ezeket részletesen elmondom majd neked.

Ritkán avatkozunk az időjárásba, és semmi okunk félni a szenteltvíztől, sokan közülünk hagyományainkhoz hű, templomjáró katolikusok maradtak, noha egy közös hitet vallunk: a Nagy Ősanya, a női erő tiszteletét.

A boszorkányok tisztelik a más felsőbb utakon járókat. Az alkímia tudósait és a tátosokat egyaránt. Elismerik a tudásukat, sőt akár tanulnak is tőlük, de más úton járnak. Így mondom a nevét: tátos, ahogy ősanyáimtól tanultam. Mert a tátos nagyra tátja a szellemek világának kapuját. Kitarja magát, a testét a világ nálánál nagyobb erőinek, hogy rajta keresztül történhessenek meg a gyógyulások, rajta keresztül átáradhasson a tanításuk e világba. Kitátja a száját, és lenyeli, megemészti ennek a világnak a keserveit. Kitátja megint, és rajta keresztül árad a miénknél hatalmasabb világ szavainak ereje közénk.

A tátosok főleg férfiak, és az ő mesterségüket nem lehet se apától, se másik tátostól megtanulni. Hiába a mostani tátosképzések vagy sámánbeavatások. Arra maguk a szellemek választják ki az embert, még mielőtt megszületik. Látszik már az újszülöttön, hogy fölös csontja van. Kinek a kicsi foga bújt ki, kinek hat ujjja van kezén vagy lábán, esetleg a farokcsigolyájából van eggyel több. Azt mondják, ha a burok nem reped meg a szüléskor, az is tátost hordoz. Az anyák nem örülnek, ha látják, mert nem könnyű a tátosok útja. Kérik a bábát, húzza ki a fogat, kösse el az ujjat, szorítsa el a farokcsigolyát. Mintha azzal meg lehetne menteni valakit a rá szabott sorstól. Nem lehet. A szellemi lények elviszik magukkal még kisgyerekként, hogy átadják neki a tudást, akár elrejtették előlük a fölös csontját, akár nem. Azt tartják, ha az anya nem szoptatja soká a gyermekét, egy évnél tovább semmiképp, akkor meg tudja őrizni az elhivatástól. Ha viszont túl hosszan kap anyatejet a gyermek, könnyen a szellemi lények martalékául eshet. Ebben van is igazság, nincs is. Ahogy mindenben, amit a beavatatlan ember a szellem útjain járókról sejt.

Az anyatejnek egyetlen szerepe van, hogy erőt adjon. Akinek nagy a feladata, sok erőre van szüksége. Ha egy anya elfogadja, hogy tátost szült, a legtöbb, amit tehet érte, hogy soká szoptatja. Ha ezt nem te-

szi, a gyermek belehallhat a másik világokba tett utazásokba, olyan nagy mélységeket és magasságokat, olyan szörnyű távolságokat jár be a lélek.

Azt mondják, a tátos felnőttként is tejen él, és ez így van, nem találni köztük laktózérzékenyt máig sem. Bár a régi idő tátosai ló tejét itták, nem tehénét. De erőt ad mindegyik. Nem fogyasztanak alkoholt, sokuk húst sem eszik, hogy a belső látása tiszta maradjon. A tej adja nekik az erőt. Meg a tojás. Mert fehérje, az kell, a hús viszont elsötétíti a tisztánlátást. Ahogy az alkohol is. Volt olyan tátos, aki elkótyavetyélte a hivatását, pedig hat-hat ujjal született mindkét kezén. Sokat ivott, az elvette az erejét. Ahogy a szerelem is. A versírást nem vesztette el, mert költő is volt, ez maradt meg a révülésből, de gyógyítani nem tudott. Önmagát se, mást se. Elitta hozzá az erőt.

Azt mondják, hétéves korukban jönnek a tátosért a tudók, de ez sem feltétlenül igaz. Csak még azelőtt, hogy férfi vagy felnőtt nő válna belőle. Hogy el ne vige a test, a szerelmi vágy, megmaradjon a nem látható világ elkötelezettjének.

A tátosok csontrakók, gyógyítók, bölcsek. Látják a jövőt, mintha csak a múltba néznének. De nem ez a legfontosabb számukra, hanem a felső világba tett utazás, ahol a nemzetségükért vagy akár az egész világért harcolnak. A boszorkány is tesz utazásokat,

de ő főleg ebben a világban cselekszik. A tátos látható módon talán semmit nem tesz. Elrejtőzik a küzdelemhez. Az elrejtőzésnek sok útja van. Kell hozzá a tánc révülete, a tátos dobja, amely – mint a mesebeli, hatlábú, szárnyas paripáról mondják – úgy száll vele, akár a gondolat. És kell hozzá a világokat egymásra nyitó szer, a leggyakrabban az, amit bolondgombának neveznek. A gombák igazi tátosszerek, bűbajos sokáig nem is nyúlt hozzájuk. Aztán ahogy meggyengültek, elmaradtak a világból a tátosok, egyre több feladat hárult az itt maradt bűbajosokra. Akkor találtunk rá, akkor kezdtük használni a gombákat. Még mindig kiváló szernek tartjuk a maszlagot, a beléndeket, a nadragulyát, de a legtöbb boszorkány már a gombáktól sem tartózkodik. Mert nemcsak a jó pap tanul holtig, hanem a jó bűbajos is. És a tanulás többet jelent, mint ismeretszerzést, vagy egy-két gyakorlati fogás elsajátítását. A tanulás azt jelenti nálunk, hogy a tudás a részünkké válik. Azzal élünk, gyakoroljuk, és továbbadjuk.

Amit leírsz, azt elfelejted – mondta az egyik ösanyám. Pedig tudott írni. Ha leírod, nem gyakorlod. Ha leírod, nem adod tovább. A történetekről, amiket meséltek, először a nevek koptak le, aztán maguk a történetek is elporladtak. A leszúrt tanulság esszenciája öröklődik csak. Még ismertem dédanyámat,

az ő történeteire még emlékszem, csak a neveket felejtettem el. Űkanyám meséiből már csak egy-egy bölcsesség maradt meg, ahogy ősanyáimtól is. De a növények ismeretét, az igézést olyan pontosan adjuk tovább nemzedékről nemzedékre, mintha kőbe volna vésve.

Egy boszorkánynak húszéves korára már mindent tudnia kell. Akkorra tisztában van a mesterséggel, ha kislány korától tanulta. Akkor jöhet a férjhezmenetel, a saját leánygyermek. Főleg az utóbbi. A férj sokszor csak az elvegyülés kedvéért. Azt mondják, mindig a nő választ magának párt. Egy bűbájosnál ez százszor igaz. A mi vérvonalunkon az a hagyomány, legyél huszonöt éves, amikor szülsz, és ne szülj sokat, háromnál többet semmiképp, hogy a tudománnyal is foglalkozhass. Akinek elsőre sikerült, hogy leánya legyen, volt, hogy abbahagyta. Fekete kakas vagy tyúk taréját sütötte a férfinak, hogy elmenjen a kedve a házaselettől, aztán ne nyaggassa. Vagy ha neki is volt kedve hozzá, tudta, hogy kerülje el a gyermekáldást. De jobban tette, aki szült többet, mert az ember halandó, a gyermek is az. A halál akkor sem kerül el, ha boszorkány is az anyja. Volt bűbájos, aki felnevelte az egy szem lányát, ki is tanította, aztán már majdnem kész tudású volt a lány, amikor a spanyoljárvány elvitte. Neki nem volt még gyermeke, ha lett volna,

a nagyanyja tanítja ki, az se példátlan nálunk. Így viszont kihalt a családjuk, fogyott velük a tudás ebből a meddő világból.

Ha egy boszorkánynak több lánya születik, kitanítja mindet. Van, akinek nagyobb tehetsége van hozzá, van, akinek kisebb. Ismertem boszorkány testvéreket, nagy erejű asszonyok voltak. Olyat is hallottam, hogy valaki a fiát tanította, mert erősen hajlott a mesterségre, de nem vezet ez jóra, én nem tennék, nem is tettem így. Nekünk a születés, a halál, a szerelem az életterünk, és ebből az egyik mindig rejtve lesz a férfiak elől. Lehetnek jó gyógyítók, csontrakók, szerelmi tanácsadók, halálkísérők, de a szülést nem élik át. Persze ma már bárki lehet bába, aki annak tanul, nem kérdik, neki magának van-e gyermeke. De a magunkfajta akkor lehet önálló bába, ha a saját szülésén előbb átesett, addig csak segédje a nála tapasztaltabbnak.

Régen nehéz volt, szinte lehetetlen városi boszorkánynak lenni. Amit nem tudott egy bűbajos a kertjében természetni, ahhoz alig-alig jutott hozzá. Nem is éltünk városban. Ha nagy vásárba mentünk, minden idegent, távolról jött kuruzslót kikérdeztünk, milyen szerei vannak. Nagyanyám kényszerült először a férje meg a világ sodra miatt városra, dédanyám nélkül

nem is tudta volna folytatni a mesterséget. Amikor csak lehetett, ment is vissza dédanyám közelébe, a fák meg a gyógyító növények közelébe. Anyám már megtehetette, hogy idővel újra falura költözzön, saját kertje, saját állatai legyenek, együtt élhessen az alakváltó állatával, magának természetesse a gyógynövényeket, vagy legyen honnét gyűjtenie. Ma már sokkal könnyebb városi boszorkányként élni, csak úgy megrendelni interneten az alapanyagokat. Száritani, porrá zúzni sem kell, ha akarom, úgy érkezik, előkészítve. Mégsem ugyanaz, mint lassan, mindennek megadva a szükséges időt, gyűjteni a gyógynövényeket, készíteni a kenőcsöket vagy a főzeteket. A világ egyre gyorsabb körülöttünk. De az örökkévaló tudást hordozó bűbájosok nem siethetnek. Nem mindegy, mikor szeded le a növényt. Mikor adja magát. Mert akkor van benne a legnagyobb erő. Van, amit hajnalban kell szedni, másokat holdtöltekor, amikor legfényesebb az éjszaka. Megint másokat tavaszi eső után, amikor a vízcseppek még nem száradtak fel róluk. Van, amit az első dércsípte hajnalon. Ha nem te szeded, honnan tudhatod, jókor aratták-e?

Azt mondom, a boszorkány lakjon erdő közelében. A legnagyobb erőt ott érzed, ahol hatalmas fák nőnek, ahol források fakadnak a földből, ahol hegyek

magasodnak. A boszorkányok jobban szeretik a folyóvizet, mint a tengert, az erdőt, a fákat a pusztánál, a rétnél, a hegyet-völgyet a síkságnál. Folyók összefolyásánál, patakok mentén jó letelepedni. Most már, hogy az avatatlan ostobaságtól jobban kell tartanunk, mint az üldöztetéstől, megtehetjük, hogy lakhelyet választunk magunknak.

Ha boszorkány vagy, szülj egy lányt. Azt akartam mondani először, legyen egy lányod. De ez így nem igaz. Az egyik ósanyámnak sokáig nem lett saját gyereke a férjétől. Özvegy férfit választott, de nem szerelemből, akinek volt két kislánya. Sajátjaiként nevelte őket. Mégis elzárták magukat a tudás elől. Kétségbeesve menekültek, ahogy a kiscsirke a víztől, még ha kacsamama neveli is. Felnevelte őket, de nem tudtak semmit. Az ósanyámnak akkor már nem volt vérvirágzása, amikor lett egy szeretője, nem a férje, nem az özvegy a két leánykával. Attól mégis megfogant. Mondta is neki a nagyanyja, öreg bába volt akkor már: „Micsoda búbajos vagy te, hogy nem vetted észre, magtalan az az ember! Fekete kakassal étethette a felesége, hogy elhiggye, tőle vannak a lányok. Most aztán étetheted te is, hogy neked is elhiggye!”

Tréfából mondta ősanyám. Egy bűbajosnak nem kell recept, ha valakit el akar hitetni. A recept annak kell, akinek máshogy nem menne. Az özvegyember holt asszonyának. Álljon itt.

Végy egy fekete kakast, annak aprólékát tedd vízbe főni. Ha jól felhabzott, öntsd le róla a levet, öntsd fel tiszta vízzel. Sózd, borsozd erősen. Főzd lassú tűzön, épp csak gyöngyözzön. Ha a hús félig már puha, add hozzá a megtisztított, darabolt zöldségeket. Legyen benne murokrépa, zeller zöldje, gumója, egy csokor petrezselyemzöldje s gyökere, vereshagyma, karalábé, fokhagyma. Ha adódik, lehet benne egy paradicsom, egy zöldpaprika, az se baj, ha csípős. Egy kisebb hámozott krumpli, s ha ideje van, kelkáposzta. Ad-dig főzd, míg a kakas bőre vajpuha nem lesz. Lúdgégetésztát főzz hozzája. Tálald külön a levet, a zöldséget, a tésztát, a főtt húst.

(megjegyzés) Gondot okozhat a fekete kakas beszerzése, ha magad nem tartasz baromfit. Piacon már letollazva kapod, és nem tudhatod, mit adnak el. Próbáld háztáji baromfi közül megszerezni, még élve lefoglalni és vágatni, ha magad vágni nem tudod. Vannak boszorkányok, akik szerint kisebb az ereje a más keze által vágott baromfinak, de én magam ezt nem tapasztaltam. Végső esetben keresd fel

a www.gallumnigrum.com oldalt, ahol megbízható módon, egyedi azonosítóval ellátva érkezik meg postán, fagyasztva a fekete kakas – a megadott elkészítési fokozatig, ha kell, bontva, darabolva is.

Akkor az ósanyám vénségére megfogant a szeretőtől, pedig bölcsülő korban volt már. Lett egy lánya, szintén az ósanyám. Ötévesen kész bűbajos volt, ismerte a füveket, maga készítette a főzeteket, pedig az anyja, nagymama nem is tanított még neki semmit. Nagy hatalmú boszorkány lett, gyógyító, füvesasszony, messzi országokból is jöttek hozzá segítséget kérni. A rontást-bűvölést nem szenvedhette. Igazi szerelemgyerek volt, nem kívánt rosszat senkinek, még az ellenségének sem. De hát nem is nagyon volt ellensége. Nem is gondolta senki róla, hogy boszorkány. Azt mondták róla, szent asszony. Csak a lánya tudta persze, az ósanyám, akinek átadott minden hatalmat és tudást: bűvölést is, bájolást is.

Azt mondtam, szülj egy lányt. De ez sem igaz. Épp a minap hallottam egy másik országban élő bűbajosnővérentől, hogy méhe nélkül jött a világra. Ritka betegség, keserű sors, nem kíméli a boszorkányokat sem. Hiába ép a petefészek, a vér virágzása nem indul meg, hiába lehetne anya, nincs meg a magzat számára a testben a bölcső. Amikor megtudta, már tizen-

hat éves volt. Az anyja fiatalon szülte, ő vállalta, hogy kihordja és világra hozza a saját unokáját. Együtt nevelték fel, hála az Istennek, hogy lány lett, mára ő is igazi beavatott bűbájos. És jó bába az anyja, noha nem adhatott ő maga életet soha a gyermekének. Szóval mégis azt kell, hogy mondjam: ha boszorkány vagy, legyen valakid, akinek átadhatod a tudást. Még ha csak egy cirokseprű is az.

(megjegyzés) Azt mondják, a boszorkány nem tud meghalni, amíg valakinek át nem adta a tudását. Ha soká haldoklik, odadobnak neki egy seprűt, ami azon nyomban porrá válik a kezében, akkor aztán ki tud menni az árnyékvilágból. De ha bárki megfogja egy haldokló boszorkány kezét, akkor arra is átmehet a bűbájosság.

Persze nehezebb átadni a tudást annak, aki nem a véredből van. Ha tanulni akarsz tőlem, készülj fel, hogy nehéz lesz. Nehéz, mert nem születésedtől tanulsz. És nehéz, mert nem én szültelek. Mások azt mondják, a saját gyerekedet a legnehezebb tanítani, mert zsigerből fog tiltakozni ellene. De ez nem igaz. Nálunk, boszorkányoknál ismeretlen, hogy egy lány lázadjon az anyja ellen. Miután mindent megtanult, maga az anya löki ki a fészekből, hogy repüljön. De soha senkihez nem lesz olyan közel. Mert az anya nemcsak

szülő, hanem mester is. A lány tisztában van vele, hogy a tudás nem az anyjáié, hanem nagy közös bölcsesség, amelyből mindnyájan meritünk. Tudja azt is, hogy mástól nem sajátíthatná el, mert van olyan része, ami nem megtanulható, ami öröklődik, amit a vérünkben hordozunk. Ha szerencséje van, látja az anyját a nagymamájával és a nagymamát a dédanyjával, élete végéig érzi, hogy nekivetheti a hátát az előző nemzedékeknek egészen az ősanyáig, és dobálhatja bármerre a sorsa, sosem lesz elvesztett.

Az ősanyák a mi gyökereink. Sokkal erősebbek vagyunk, mint azok, akik a semmiből tanulják a bűbájosságot. Még nem tudtam beszélni, de emlékszem, ahogy dédanyám az égre fordítja az arcát a hűvös őszi estén, hogy elmondja:

*Új hold, új király,
látom két szememmel
két fényes szarvadat,
jó hónapot!
Jó hónapba jó heteket,
jó hetekbe jó napokat
jó napokba jó órákat
jó órába jó perceket
jó percekbe jó pillanatot!*

Nekem nem kellett megtanulni a holdhónapokat számolni, azt sem, mit érdemes nővé holdnál végezni, mit holdtóltekor, mit a fogyó holddal, és mire vezet az újhold – belenőttem a tudásba.

A legtöbb kisgyerek három-négy éves kora előtt szinte semmire nem emlékszik, csak egy-egy pontra, ami nagyon erős érzésekkel köthető össze. A bábajosok minden nemzedékének más az emlékezete is. Talán azért, mert ezt is az anyáinktól tanuljuk. Hogy hipnózis vagy regressziós utazás nélkül visszaemlékezzünk akár a magzati korunkra. Megtanuljuk felismerni a valódi emlékeket, megtanuljuk értelmezni az álmokat, és megtanulunk hallgatni a belső sugallatra.

A tiszta előérzetet nem könnyű felismerni. Ha rosszat ság, könnyű összekeverni a félelemmel, ha túl jót, a hiú reménnyel. Mi születésünk óta tanuljuk. Anyánk segít, hogy elkülönítsük a rettegést vagy a bizakodást a tisztánlátástól. A boszorkány anya már a karjában lévő újszülöttet figyeli, mert a frissen világra jöttek még könnyen észreveszik a szellemvilágot, könnyebben látnak át az idő fátylán is. Amikor egy boszorkány megmondja a jövőt, valójában csak fellebbenti az időt a történésekről. Mert minden egy időben történik, egyetlen pillanatban, csak a testben élés változtatja lineárisá.

Nagyanyámnak volt egy öccse, Pestre került dolgozni a háború után a Ganz-gyárba géplakatosnak, később meg átment a hajógyárba. Vitte magával a feleségét, a gyerekeit is, aztán persze belekeveredett a forradalomba ötvenhatban. Mindenki belekeveredett. Harcolt is a Corvin közieknél, meg benne volt a munkástanácsban. Október utolsó napján dédanyám elindult Pestre, hogy megkeresse a fiát. Teherautóval mentek, nem volt másutt hely neki, csak a platón, vitték az élelmet a forradalmároknak. Nem értették, miért akar velük tartani, erős férfiak mentek csak a faluból, de dédanyám megmakacsolta magát. Ahhoz nagyon értett. Amikor megérkeztek a városba, leszállt a teherautóról, ment házról házra, mert nem tudta a pontos címet. De nem kellett nagyon kérdezősködni, vitte a szive – így mondta. Hallgatott a belső sugallatra, ami vezérli a bűbájosokat. Dédnagybátyámat nem találta otthon, csak a feleségét meg a gyereket. De nem mozdult, amíg a fia haza nem ért. Akkor elmondta, mit látott. Hogy ennek a forradalomnak már csak napjai vannak hátra, be fognak törni az országba a szovjetek, sorra kivégzik, akinek csak a neve felmerült a harcok kapcsán, nem még aki igazán fegyvert fogott a kezébe. Azt kérte a fiától, dehogy kérte, parancsolta, szedje össze minden cókómókját, a feleségét, a gyerekeit, és menekül-

jön az országból, mert rossz idők jönnek, olyan rossz, mint a Rákosi alatt, és soká nem is lesz vége. „Én már meg sem érem azt az időt” – mondta dédanyám. A fia eleinte csak legyintett, beszélt a győztes forradalomról meg Nagy Imréről, de a dédanyám csak ránézett, és annyit mondott: „Belőlem nem a félelem beszél, fiam, nem is az anyai féltés, hanem az igazság. Tisztán láttam a nagy tankokat a város utcáin. Tisztán láttam az akasztott embereket is egy fekete teremben. Ha most nem menekülsz el innen, te leszel az egyik.”

A fia még tiltakozott volna, de a felesége rákiabált. „Márpedig hallgass anyádra, ha ilyet mond, hát az egész falu tudta, hogy boszorkány, ahogy az anyja is, a nagyanyja is, meg a te testvéred is! Ha azt mondja, hogy látta, akkor az úgy is van, és még ma éjjel indulunk, szedem is a gyerekek ruháit!” – azzal már ment is pakolni. Pedig ritkán mondott ellene az urának.

November elsején estére Ausztriában voltak. Nem sokkal rá lezárták az osztrák határt. A barátait, akikkel harcolt, tényleg mind felkötötték. Szerencséje volt, akivel időben végzett egy golyó.

Kislánykorom legboldogabb emlékei közé tartoznak a dédanyámnál töltött napok. Amikor a nyári szünetben anyámmal és nagyanyámmal meglátogattuk

a kis hegyi faluban. Soha nem hiányzott a városban megszokott kényelem, a fölösleges luxus. Rengeteget nevtünk. Dédanyám minél öregebb, minél elesettebb volt, annál többet kacagott magán. Kacagott a testi bajokon, a fáradtságon, az elnehezedésen, a vénülésen – és leginkább a közeledő halálon. Most, felnőtt nőként látom, mennyire erős volt még jóval felül a nyolcvanon is. Művelte a kertjét, szedte a gyógyító növényeket, éjszaka vagy hajnalban akár. És minden újhholdkor elmondta, felnézve az égre, ahogy mindig, amióta az eszemet tudtam:

*Új hold, ég királynője,
neked legyen fényesség,
nekem legyen egészség!
Ha valami betegség jó reám,
azt küldd el a kígyóknak,
a sárkányoknak, nekem adj erős egészséget!*

Kicsi lányként csúfnak, taszítónak láttam az öreg embereket. Dédanyámat sohasem. Pedig mazsolává aszalódott addigra már az arca. Talán azért láttam szépnek, mert annyit nevetett a fogatlan szájával.

Úgy hétéves lehettem, mert már iskolába jártam, az évzáró napján azonnal utaztunk dédanyámhoz, aki süteménnyel várt. Beszívtam a gyógynövények

padlásról áradó illatát, a meszelt fal illatát, akkor éreztem először biztosan, hogy ide tartozom, hogy boszorkány akarok lenni. Akkoriban meséltek valami vénasszonyról, aki dédanyámhoz ment tanácsot kérni. „Olyan öreg volt, hogy térdig ért a szakálla” – mondta dédanyám, és sikitva nevetni kezdtek mindhárman. Értetlenül néztem, mire elmesélték, hogy az embernek élete végéig nő a fülcimpája, az orra, az állcsúcsa és a szőrzete. A hajat szokták ugyan vágni, de a szeméremszőrzetet soha, az meg hiába göndörödik, bokrosodik, azért csak hossza is van. Lóg lefelé a mell is, férfiaknál a herezacskó. Azért mondják, hogy a vasorrú bábának összeér az orra az állával, mert a boszorkányok általában hosszú életűek, ha ki nem végzik őket, és könnyebben érték meg ezt a kort, mint mások. Velük nevettem én is, akkor már láttam, mennyire nehezen, panaszosan viselik a legtöbben az öregséget, és örültem, hogy én is bűbajos vagyok, és olyan nevetős öregasszony leszek, mint a dédanyám, ha össze is ér majd az orrom az állammal. Látod, most már abban sem vagyok biztos, hogy megérem azt a kort.

A boszorkányokat a legtöbben úgy képzelik, hogy ha öregek, komorak, a homlokuk teli van ránccal, a szemük gonosz és szigorú. Ha fiatalok, akkor meg csak a szexuális túlfűtöttségtől csillog a szemük meg

az ajkuk. Ebből semmi nem igaz. Egy fiatal boszorkánynak ezer más fontos ügye van, nem csak a szerelem, a férfi meg a család. Sőt sokkal kevésbé függ ezektől, mint általában a fiatal nők. Egy idős boszorkányban pedig több a megértés, mint bárki másban, hiszen sokkal többet látott: bűnt, gyengeséget és csodát, mint az emberek általában.

Soha senkivel nem neveltünk annyit, mint dédanyámmal. Nagyanyámat se láttam soha annyira boldognak, mint amikor visszamehetett az édesanyja mellé. Sokszor figyeltem őket, ahogy együtt repültek, ki-ki a saját repülőzsírjával. Nekem persze nem adtak. Egy boszorkány első tudatos beavatása az első vérzés, addig csak tanulás van, saját élmény nem nagyon. Ha először borul vérvirágba, azt hatalmas, komoly szertartással ünneplik, onnantól tanulhatja a szerelmi varázslásokat, a termékenység és angyalcsinálás trükkjeit. Ha mindent megtanult, akkor viszik először repülni. Mire a saját repülőzsírját elkészíti, már próbálta az anyjáét, nagyanyjáét, minden boszorkányét, akivel csak találkozott. Így tudja kikísérletezni és elkészíteni azt, ami a legjobb utazásra viheti.

Amikor nagyobbacska lettem, egyre többet voltam nagyanyámmal, dédanyámmal. Egész hétvé-

geket, aztán egész nyarakat maradtam nálunk. Életem első három évét, amíg csak lehetett, anyámmal töltöttem, úgy jött hozzám nagyanyám, dédanyám, vagy anyámmal látogattuk meg őket. Onnantól, hogy megszülettem, dédanyám legfőbb teendője volt, hogy nekem meséljen. Mesélte az ősanyák viselt dolgait, mesélt a Nagy Ósanyáról is. Az egyik kedvenccem rólunk, bűbájosokról szól:

Valamikor réges-régen, amikor a Nagy Ósanya méhéből világra jött a világ, született egy ikerpár. Nemcsak hogy egy időben születtek, hanem egymáshoz is nőve. Az egyiket úgy hívták: Bű, a másikat úgy, hogy Bá. Hatalmas erejük volt, földet-egyet mozgató. Csakhogy nem voltak igazán jó testvérek, nem szenvedhették, hogy egyikük sehová sem mehet a másik nélkül. Sehogy sem tudtak megegyezni, csak rángatták egymást ide-oda, amit az egyik csinált, a másik szántszándékkal összerontotta. Sok bajt okoztak az embereknek, akiket Földanya kisebb erővel ruházott fel, és rá voltak szorulva a világerők segítségére. Bű azt akarta, hogy csak őt szolgálják, Bá arra vágyott, hogy csak őt imádják. Ha valaki Bűnek engedelmeskedett, Bá hátat fordított neki, ha valaki Bának hódolt, Bű megtorolta. Az emberek próbálták elvágni egyiket a másiktól, de hiába. Rettegésben teltek a napjaik a két ellenséges testvér miatt.

Eljutott a hírük az anyjukhoz is, hogyan marakodnak, hogyan teszik tönkre egymás munkáját. A Nagy Ósanya magához hívta őket.

– Egymástól elválasztani, ha összenőve születtetek, én nem tudlak – mondta nekik. – Ha így születtetek, ez a dolgok. De nem arra jöttetek a világra, hogy romboljatok. Mindenki, aki a méhemből világra születik, azért van, hogy jobbitsa. Ti ketten vagytok teljesek. Amit az egyik tesz, a másik egészítse ki. Amit túlzásba vitt, fordítsa vissza. Aki egyikőtöknek hódol, tisztelje a másikat is, aki a másikat imádja, szolgálja az egyiket is.

Így lett, hogy Bú és Bá megbékélt egymással az anyai tanácsra, kibékítették emberi szolgálóikat is. Bá megtanította őket a szépség szeretetére, Bú megtanította őket a halál erejére. Mai napig, aki Bát nem tiszteli, csak Bút, az bűnös, aki csak rombol és pusztít. Aki pedig Bú előtt nem hódol, csak Bá előtt, az gyenge marad, aki csak bájologni képes. Akik pedig jól ismerik és szolgálják mindkét testvért, ők lettek a bűbájosok, akik egy testvérnek, egy egésznek látják a jót és a rosszat.